

Minder controle op instromende advocaten

De erkenning van diploma's toegekend na een beroepsopleiding van ten minste drie jaar, wordt grondig gewijzigd. De Europese Commissie stelt dertien jaar na de invoering voor om onder andere de verplichte proeve van bekwaamheid voor advocaten af te schaffen.

Feitelijk was deze proeve al op zijn retour, via de weg van de vestigingsrichtlijn, maar nu zal ook formeel de controle op de toegang aanzienlijk verminderen.

Op basis van commentaar uit de lidstaten over de toepassingspraktijk en van verdere verfijningen van het systeem (waaronder de vestigingsrichtlijn voor advocaten) heeft de Commissie een voorstel ingediend voor een nieuwe richtlijn. De kern van het voorstel zit in het bekende principe van de wederzijdse erkenning. Als iemand binnen een lidstaat deel uitmaakt van een gereguleerd beroep, mag hij dit beroep ook binnen alle andere lidstaten uitoefenen. Slechts bij een wezenlijke afwijking van de inhoud van de opleiding (en niet bijvoorbeeld van de duur ervan) mag de lidstaat van ontvangst nog een proeve van bekwaamheid of aanpassingsstage eisen. Voor advocaten zal veranderen dat de lidstaat van ontvangst de keuze van de compensatiemaatregel (proeve of stage) niet meer kan opleggen.

Artikel 14 van het voorstel laat nog wel de mogelijkheid open dat beroepsorganisaties de Commis-

sie en de lidstaten overtuigen van de noodzaak van afwijking van de hoofdregel. Maar omdat de Commissie expliciet wijst op de afschaffing van de opgelegde compensatiemaatregel voor advocaten, lijkt het onwaarschijnlijk dat de onderscheiden balie-organisaties daarin zullen slagen.

KEUZE

Advocaten kunnen dus kiezen tussen stage en proeve. Omdat de vestigingsrichtlijn al de mogelijkheid biedt om na drie jaar te integreren in het beroep van de lidstaat van ontvangst, zonder proeve van bekwaamheid, zullen slechts weinig migrerende advocaten de proeve van bekwaamheid kiezen. Hierdoor hebben beroepsorganisaties als de Orde aanmerkelijk minder controle op de toegang van personen tot de balie. (Die hóeft overigens in het geval van al te conservatieve beroepsorganisaties niet alleen negatief uit te pakken: zie zaak C 145/99 *Commissie v. Italië* van 7 maart 2002.) De controle neemt af omdat bij een proeve van bekwaamheid de kwaliteit van de kandidaat getoetst wordt voordat deze toegang krijgt tot het beroep, bij een aanpassingsstage kan men de kwaliteit pas achteraf (op zijn vroegst tijdens de stage) controleren. Bovendien is het taalaspect bij een aanpassingsstage veel minder prominent aanwezig.

De verschuiving van een proeve van bekwaamheid naar een aanpassingsstage doet ook de rechtszekerheid geen goed. Een proeve van bekwaamheid

haalt men, of haalt men niet. Beoordelingen van aanpassingsstages zullen onherroepelijk subjectiever zijn. Bovendien ligt het voor de hand dat, net zoals in art. 10 Vestigingsrichtlijn, ook ervaring met gemeenschapsrecht meetelt. In theorie kan iemand met alleen ervaring in het gemeenschapsrecht integreren in het beroep van een andere lidstaat zonder kennis van het desbetreffende nationale recht. De toepassing van deze, nogal cryptische, bepaling en de weerslag die deze zou kunnen hebben op het nieuwe systeem van diploma-erkenning, is vooralsnog zo onduidelijk, dat het Europese Hof van Justitie binnen afzienbare tijd vragen over deze materie zal krijgen.

Het Economisch en Sociaal Comité en de lidstaten reageren positief op het voorstel van de Commissie, terwijl de verschillende beroepsorganisaties binnen de advocatuur unaniem negatief reageren. Het belangrijkste argument van de beroepsorganisaties, dat het huidige systeem uitstekend voldoet, zal naar verwachting weinig indruk maken op de Commissie. Het ziet er dus naar uit dat de Commissie haar plannen doorzet en bewerkstelligt dat wat de vestigingsrichtlijn feitelijk al teweeg had gebracht: het einde van de proeve van bekwaamheid.

(Sjoerd Claessens, Universiteit Maastricht)

CIJFERS

Cijfers over het aantal EU-advocaten worden op dit moment niet centraal bijgehouden. Het ligt in de bedoeling van de Orde dit in de nabije toekomst wel te doen. Een indicatie: het arrondissement Amsterdam heeft op dit moment 27 EU-advocaten.

Trouble in The Valley

Op 30 januari jl. kondigde het grote, 77-jaar oude, Amerikaanse advocatenkantoor Brobeck, Phleger & Harrison LLP aan dat het de deuren zal sluiten. Momenteel vinden groepjes Brobeck-advocaten onderdak bij andere advocatenkantoren, zoals Morgan, Lewis & Bockius, terwijl het nog onduidelijk is tot op welke hoogte voormalige Brobeck-partners aansprakelijk zullen (kunnen) worden gehouden voor de schulden van het kantoor. (Zie voor het eigen afscheidbericht: www.brobeck.com.)

Hoewel de Amerikaanse advocatenwereld wist dat Brobeck kampte met problemen, kwam het besluit om het kantoor op te heffen als een schok. Brobeck had haar hoofdvestiging in San Francisco en was samen met Wilson Sonsini Goodrich & Rosati waar-

schijnlijk het meest opvallende aan de Amerikaanse westkust gevestigde kantoor dat zich profileerde als een toonaangevend advocatenkantoor voor de technologiesector. In 2000 werd Brobeck dan ook nog gezien als een van de grote juridische *success stories*. Reeds voor de 'Dot-Com Boom' was Brobeck een van de meest prestigieuze advocatenkantoren van San Francisco; het kantoor speelde vervolgens op spectaculaire wijze in op de groei in de technologie. Het had in september 2000 (op het hoogtepunt van Brobecks groei) ruim 900 advocaten, met naar verluidt een winst per partner van meer dan één miljoen dollar.

Waar ging het mis? Volgens Brobeck-woordvoerder John Pachter, op 31 januari in *The Recorder* (een in San

Francisco gevestigde krant gericht op de advocatuur), is het 'als gevolg van de voortdurende neergang in de economie, de problemen in de technologie en het vertrek van partners onwaarschijnlijk dat Brobeck voldoende omzet kan genereren om als onafhankelijk advocatenkantoor verder te gaan.' Het kantoor investeerde stevig in de groei. Volgens *The Recorder* heeft het kantoor, naast hoge huurlasten, nu een bank-schuld van rond de vijftig miljoen dollar.

Veelal wordt de beschuldigende vinger gewezen naar Tower Snow, de voormalige maatschappijvoorzitter onder wiens voortvarende leiding Brobeck zich tussen 1998 en 2001 agressief op de technologie-

Brobeck

arkt stortte. Toen het in 2001 duidelijk werd dat de technologiesector fors in de problemen was geraakt weigerde Snow medewerkers te ontslaan (wat andere kantoren in de omgeving van San Francisco inmiddels wel deden). In oktober 2001 trad Snow terug als voorzitter, en in mei 2002 vertrok hij naar Clifford Chance.

Snow heeft niet alle schuld, want de maatschap wedde op een voortzettende groei van de praktijk in de technologiesector, die zich niet verwezenlijkte. Groepjes partners met goedlopende praktijken, en medewerkers, begonnen over te stappen naar andere kantoren, en fusiegesprekken leidden tot niets.

Brobeck gebruikte de kansen van de technologiesector maar bleek, nadat de bubbel barstte, net als veel van z'n cliënten niet opgewassen tegen de nieuwe economische realiteit.

(Alexander Kaarls is advocaat bij Skadden, Arps, Slate, Meagher & Flom LLP te Londen; de afgelopen anderhalf jaar was hij veelal werkzaam in Palo Alto, Californië)

Veroordelingen door het EHRM

In 2002 heeft het Europese Hof voor de Rechten van de Mens in tien Nederlandse zaken uitspraak gedaan. Zes klachten werden gegrond geacht, drie ongegrond en één zaak werd geschikt. Dat blijkt uit de rapportage 'Uitspraken 2002 van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens' die minister De Hoop Scheffer van Buitenlandse Zaken onlangs naar de Tweede Kamer stuurde. Zes gegronde klachten, veel of weinig? Vergeleken met de periode 1999-2001 is er in ieder geval sprake van een sterke toename van het aantal

verdragsschendingen: in die periode van drie jaar werd Nederland in totaal 'slechts' vijf keer veroordeeld. Absolute koploper in Europa qua aantal schendingen is, net als vorig jaar, Italië. Waar de overige landen allemaal ruim beneden de honderd veroordelingen blijven (Frankrijk 61, Turkije 54, UK 30, Polen 20), bleef de teller bij Italië in 2002 op 325 steken. En dat is dan zelfs nog een afname ten opzichte van het jaar daarvoor: toen bedroeg het aantal schendingen door Italië 359.

Klacht inzake niqaab ingediend bij CGB

Advocate Famile Arslan, tot nu toe bekend als eerste advocate met hoofd-
doek, liet gisteren desgevraagd weten dat zij tegen het ROC Amsterdam een klacht heeft ingediend bij de Commissie Gelijke Behandeling. Dit opleidingscentrum besloot namelijk twee 17-jarige leerlingen de toegang te weigeren omdat zij alleen met een niqaab, de islamitische gezichtssluier, onderwijs willen volgen. Overigens zijn de meisjes, en niet de ouders, cliënt van Arslan; ze hebben de advocate zelf aangezocht.

De behandeling van de klacht kan twee tot drie maanden op zich laten wachten. Maar Arslan hoopt op behandeling binnen een maand vanwege het door haar gestelde spoedeisend belang van de zaak. De meisjes kunnen nu, in strijd met de leerplicht, niet naar school.

Twee weken geleden adviseerde het OSVO, een koepelorganisatie, de Amsterdamse scholen voor voortgezet onderwijs om van de leerlingen te eisen dat ze gezicht en handen onbedekt laten, vanwege 'communicatie, integratie en veiligheid'.

Sluitstuk Senaat

Natuurlijk: het politieke primaat ligt bij de Tweede Kamer. Maar na de hobbel van de behandeling door de Eerste Kamer moet de advocaat met het product aan de slag. Maandelijks reflecties op de Chambre de réflexion.

Op 21 januari haalt minister Donner van Justitie bakzeil in de Eerste Kamer, met zijn voornemen om het wetsvoorstel 'beperking bevoegdheid enkelvoudige kamers' (28.215) van zijn voorganger Korthals in te trekken. Intrekking zou nodig zijn om de rechterlijke macht niet verder te belasten.

De Senaat wil er niets van weten, omdat juist de Eerste Kamer tegenstribbelde bij de eerder doorgevoerde verruiming van de bevoegdheid van enkelvoudige Kamers. Toen werd het strafplafond van de politierechter verhoogd van zes naar twaalf maanden en werd de enkelvoudige strafkamer van het hof bevoegd verklaard om te oordelen over vonnissen van de kanton- en politierechter, mits niet meer dan zes maanden is opgelegd. Korthals kreeg deze verruiming door de Eerste Kamer door in één adem ook weer een beperking toe te zeggen. De verruimde bevoegdheid zou enkel en alleen worden ingezet tegen drugskoeriers, en zou in tijd worden beperkt. Die toezegging werd neergelegd in het wetsvoorstel dat minister Donner nu wil intrekken. Nu blijft het wetsvoorstel in de pijplijn, en wordt het advies van de Raad van State afgewacht.

Nog diezelfde dag komen in de Eerste Kamer twee Europese ontwerp-richtlijnen aan bod: die over gesubsidieerde **rechtsbijstand bij grensoverschrijdende geschillen** en die over **minimumnormen voor de opvang van asielzoekers**. De Eerste Kamer gaat met beide akkoord.

Een week later zijn ze er wéér, de drugskoeriers. Op 28 januari proberen de Senaatsfracties van D66, GroenLinks, PvdA, SP en OSF het Wetsvoorstel Verlenging werkingsduur Tijdelijke **Wet noodcapaciteit drugskoeriers** controversieel verklaard te krijgen. De poging mislukt, VVD, CDA, ChristenUnie en SGP stemmen tegen.

In februari zal de Eerste Kamer nog plenair vergaderen over onder andere de 'Aanpassing Boek 7 BW aan de **richtlijn betreffende verkoop en garanties consumptiegoederen**' (27.809).

Anne-Marika van Arkel

